

Patron

Andrzej Frycz Modrzewski herbu Jastrzębiec, Andreas Fricius Modrevius (ur. 20 września 1503 roku w Wolborzu - zm. 1572 w Wolborzu) - polski twórca i pisarz polityczny okresu renesansu, znany w owym czasie również za granicą, sekretarz królewski, wyznawca irenizmu.

Był synem Jakuba, dziedzicznego wójta wolborskiego używającego przydomka Frycz. Mając 11 lat wyjechał do Krakowa by zostać uczniem tamtejszej szkoły parafialnej. Na studia na Akademii Krakowskiej zapisał się w 1517 roku wpłacając na immatrykulację 2 gr. Studia ukończył dwa lata później poprzestając na stopniu bakałarza, który otrzymał 13 grudnia 1519. Uczył się również w Wittenberdze, gdzie wpłynęły na niego idee reformacyjne.

Okolo roku 1522 przyjął niższe święcenia kapłańskie i pracował w kancelarii prymasa Jana Łaskiego. Był sekretarzem Zygmunta II Augusta, a w 1553 roku został wójtem Wolborza.

W uwzględnieniu wiernych jego zasług i wyjątkowej nauki król podwyższył mu w 1555 roku uposażenie roczne do 200 zł a rok później (6 grudnia 1556 roku), na sejmie warszawskim, wziął Andrzeja Frycza Modrzewskiego w opiekę wydając mu list żelazny.

Pomimo że był duchownym, to w 1560 wziął ślub z Jadwigą Kamieńską. To wykroczenie, a także działalność reformatorska, spowodowały utratę wójtostwa wolborskiego (dziedziczność funkcji spłacił biskup włocławski) w 1569 roku. Pod koniec życia zbliżył się do radykalnego skrzydła polskich protestantów - arian.

Z Jadwigą z Kamienia Kamieńską miał trójkę dzieci: Andrzeja, Elżbietę i Łucję. Zmarł na morowe powietrze jesienią 1572 roku w Wolborzu. Był właścicielem wcześniej w okolicy zakupionych majątków Małecz i Skrzynki. Pochowany został najprawdopodobniej w Małczu w potajemnym pochówku z uwagi na to, że uznawany był za heretyka. Jego grób nie został odnaleziony.

Najbardziej znane jego dzieło to napisane po łacinie De Republica emendanda (O poprawie Rzeczypospolitej, 1551). Rozprawa została też przełożona na język niemiecki i opublikowana w Krakowie i Bazylei. Dzieło składa się z pięciu ksiąg:

- **De moribus (O obyczajach)**
- **De legibus (O prawach)**
- **De bello (O wojnie)**
- **De Ecclesia (O Kościele)**
- **De schola (O szkole)**

Księga poświęcona Kościołowi została przez władze kościelne uznana za heretycką, dlatego dzieło Frycza znalazło się na indeksie ksiąg zakazanych, a pierwsze jej wydanie ukazało się bez dwóch ostatnich ksiąg.

W dziedzinie polityki Modrzewski był człowiekiem nadzwyczaj postępowym, a czasami nawet utopijnym w kontekście ówczesnego utartego i niewzruszalnego europejskiego kształtu politycznego. To właśnie Modrzewski rzucił jako pierwszy pomysł równości wobec prawa, czym przerósł wszystkich współczesnych w całej Europie, w tym słynnego jednego z najwybitniejszych zachodnich prawników Jeana Bodina który postulat Modrzewskiego o równości wobec prawa odrzucał jako szczyt niedorzeczności. Postulował zrównanie wszystkich grup społecznych (szlachty, mieszczaństwa i chłopstwa) w prawach. Opowiadał się za protekcjonizmem w gospodarce, opieką państwa nad ubogimi i publicznym szkolnictwem. Domagał się ostrzejszych kar za zabójstwo oraz karania śmiercią nawet za kradzież. Sprzeciwiał się wojnom zaborczym.

Pisał również renesansowe mowy publicystyczne, takie jak:

- *Lascius, sive de poena homicidii* (Łaski, czyli o karze za męzobójstwo, Kraków, 1543) - rozprawa atakująca nierówność kar za najcięższe przestępstwo, przewidywanych przez polskie prawo dla przedstawicieli różnych stanów.
- *Oratio Philalethis peripatetici* (1545) - o prawo do nabywania dóbr ziemskich dla mieszczan.